

En Selvangiver.

Det er oftere hævdet, bl. a. af Krafft-Ebing, at falsk Selvangivelse har mere psykopatologisk end kriminalistisk Interesse; det er næppe helt rigtigt. Ganske vist er Selvanklage et hyppigt Symptom hos sindssyge, næsten altid hos melankolske, af og til ogsaa hos forrykte; men det hører dog til Undtagelserne, at de paagældende selv melde sig til Politiet. Ved den dybe Melankoli, hvor Selvbeskyldningerne er særlig stærke, er Handlekraften hæmmet, og iøvrigt er, hvis den syge skulde overvinde Hæmningen, Tilstaaelserne i Reglen saa monstrøse, at Øvrighedens Mistanke alene derved vilde blive vakt, selv om den tilstedeværende sygelige Stemningsforandring skulde blive mistydet. Værd at lægge Mærke til er dog her Tilfældet »Menneskeæderen Bratuscha«¹⁾, som ikke ligger længere tilbage end i 1901. En Mand tilstod her, at han havde dræbt sin 12aarige Datter, sønderlemmet Liget og dels brændt det, dels fortæret det. Han dømtes til Døden, men benaadedes med livsvarig Tugthusstraf, medens hans noget imbecile Hustru, som han paastod havde været hans medskyldige, hvilket hun ogsaa tilsidst tilstod i Forhøret, idømtes 3 Aars Tugthus. 2 Aar efter dukkede Datteren imidlertid op et andet Sted, idet hun blev anholdt for Tyveri, og ved Sagens Genoptagelse viste det sig, at hun i sin Tid var løbet hjemmefra, og at hendes Flugt

¹⁾ Psychiatrisch-neurologische Wochenschrift VIII, S. 235, 1906.

hos Faderen havde foraarsaget en Melankoli med Selvbeskyldninger.

Som Regel vil Selvbeskyldningerne ved den dybe Melankoli dog ikke give sig Udslag i Selvangivelse. De syge er henviste til at udøse deres Hjerte alene for Lægen, og han ved, at det er Hjernens Sygdom, der som Regel lader den melankolskes Selvbebrejdelser vokse frem paa bar Bund eller dog lader ham gøre en Myg til en Elefant. Det kan hænde, at der undertiden ligger smaa virkelige Begivenheder til Grund for Selvbebrejdelserne, saaledes et ubetydeligt Tyveri for mange Aar tilbage. Og jeg har andelsteds¹⁾ gjort opmærksom paa, at der maaske nok tidligere, da Hyrdelivet foregik under andre og mere en-somme Former end nu, undertiden laa noget virkeligt til Grund for unge melankolske Bønderkarles Selvbebrejdelser for tidligere begaaet Sodomi.

Det er sædvanligt, at den melankolske søger Aarsagen til sin Stemningsformørkning hos sig selv, i noget han maa have begaaet. Han søger i sin Erindring at finde, hvad han kan have gjort, der gør ham ringere end andre Mennesker; af disse Grublerier fremgaar de syge Vrangforestillinger. Men har han virkelig begaaet noget lovstridigt, er det naturligt, at hans Tanker først hæfter sig dér; og man ser derfor i Begyndelsen af Melankolien eller i Forløbet af en lettere Melankoli Selvbebrejdelser, som ikke er falske. Her, hvor Hæmningen af Handlekraften ikke er saa stærk, kommer det ikke sjældent til Selvangivelse af virkelig begaaede Forbrydelser. Jeg har tidligere²⁾ meddelt to Tilfælde, hvor yngre Individuer under begyndende Melankoli meldte sig til Politiet som skyldige i Sodomi, hvad de, som det konstateredes, flere Aar iforvejen havde begaaet i sund Tilstand. Og i Københavns

¹⁾ Den retsmedicinske Undersøgelse ved Sædelighedsforbrydelser, S. 308.

²⁾ Samme, S. 309.

Arrest lærte jeg en Mand at kende, som havde anmeldt sig som skyldig i for 15 Aar siden at have dræbt sit Barn. Hos ham, der 3 Gange var straffet for Tyveri, havde der under hans sidste 16 Maaneder varende Ophold i Strafanstalten udviklet sig en Melankoli med Søvnløshed og Hallucinationer samt Anger over Mordet, og straks efter Løsladelsen meldte han sig til Politiet som skyldig i Barne-mord. Under Opholdet i Arresten svandt Melankolien, men han fastholdt sin Tilstaaelse, hvis Rigtighed iøvrigt konstateredes ved Undersøgelsen; han idømtes 12 Aars Tugthus¹⁾.

Forryktheden, som, naar den er ledsaget af Forfølgelsesforestillinger, hyppigt giver sig Udslag i Angivelse af andre, giver sjældent Anledning til falsk Selvangivelse; sker det, drejer det sig næsten altid om en alkoholisk Forrykthed. Kreuser²⁾ har saaledes meddelt et Tilfælde, hvor en tidligere straffet Mand fra 1893—98 7 Gange ved forskellige Retter dømtes for Ejendomsforbrydelser, som han selv havde meldt sig skyldig i. For et Brandstiftelsesforsøg, som han ligeledes havde angivet sig skyldig i, blev han i 1893 frikendt, da der ikke forelaa tilstrækkelige Fakta. I Strafanstalten meldte han sig i 1897 skyldig i to andre alvorlige hidtil uopklarede Brandstiftelser, som han i 1892 og 95 skulde have begaaet i sin Fødeby. Skøndt han angav detaillerede Biomstændigheder, passede Angivelserne ikke rigtig til Resultatet af Forundersøgelsen, og der rejstes derfor ikke Sag. Endelig paastod han i 1898, at han i 1888, medens han havde absenteret sig fra sin Militærafdeling, i Nærheden af sin Fødeby havde overfaldet, slaaget til Jorden, plyndret og derefter druknet en ham ubekendt Mand, hvis Skikkelse, Klædedragt, Talevis han nærmere beskrev, ligesom han nøjagtigt angav alle

¹⁾ Kriminal-antropologiske Studier over danske Forbrydere, 1906, S. 139.

²⁾ Allg. Zeitschrift für Psychiatrie, Bd. 56, S. 501, 1899.

de nærmere Omstændigheder; han forlangte sig nu stillet for Retten og dømt til Døden. Da man imidlertid ikke vidste af, at et saadant Mord var begaaet, og man derfor stillede sig skeptisk til hans Angivelse, blev han meget forbitret og fremkom med adskillige Forsøg paa at gøre sin Angivelse plausibel, hvilke Skrivelser alle endte med voldsomme Angreb paa Politi og Domstole. Opmærksomheden henleddes nu paa Beskaffenheden af hans mentale Tilstand, og han underkastedes psykiatrisk Observation, hvorved det konstateredes, at han led af en paa alkoholisk Grundlag opstaaet hallucinatorisk Forrykthed, som sandsynligvis allerede var begyndt i 1888; Tilstaaelserne og Ønsket om Henrettelse var opstaaet under Indflydelse af truende Hallucinationer.

Af større kriminalistisk Interesse er de falske Selvangivelser hos ikke-sindssyge. Hos helt sunde Vaneforbrydere ser man ikke sjældent, at der sker Selvangivelse af simpel Løgnagtighed i den Hensigt at opnaa en eller anden Fordel. Det hænder, at en Vagabond eller Betler tilstaar en opdigtet Forbrydelse for at opnaa at komme i Strafanstalten i Stedet for paa Fattiggaarden eller i Tvangsarbejdsanstalten; og det er hændet, at københavnske Forbrydere har tilstaaet opdigtede Forbrydelser, endog et Mord, for at opnaa at blive ført til Paavisning og derved muligvis finde Lejlighed til at flygte, eller endog kun for at opnaa en Køretur eller et Traktement. Her drejer det sig saa at sige altid om helt imaginære Forbrydelser, og vedkommende tilbagekalder i Reglen snart sin Tilstaaelse, selv om det ikke ad retslig Vej forinden er godtgjort, at Forbrydelsen overhovedet ikke er begaaet.

Langt vanskeligere er Forholdet, hvor Tilstaaelserne gælder en virkelig begaaet, men hidtil uopklaret Forbrydelse. Her fastholdes i Reglen Tilstaaelsen, fordi den er opstaaet paa patologisk Grundlag, og det gælder da om ikke alene at skaffe Bevis for Selvangiverens psykiske Abnormitet, men ogsaa for, at han ikke kan

have begaaet den tilstaaede Forbrydelse. Det er saadanne Tilfælde, hvor Undersøgelserdommeren og Sindssygelægen maa arbejde Haand i Haand for at naa et rigtigt Resultat.

Det drejer sig saa at sige altid her om psykiske Afvigelser paa degenerativ Basis. Særlig de degenererede, der lider af deprimerede Perioder, har i disse jævnlig Tilbøjelighed til at paadigte sig Forbrydelser. Jeg har tidligere¹⁾ udførlig omtalt en 33aarig, stærkt arvelig disponeret Mand, som i deprimeret Tilstand — efter hans Angivelse fordi han som homoseksuel ikke kunde nære sig mellem Kammeraterne — meldte sig som Ophavsmanden til en uopklaret Ildspaaættelse, men som, da han var falden til Ro i Arresten, tilbagekaldte sin Tilstaaelse. Men selv hvor der ingen kendelig Depression er til Stede, kommer de degenererede ved deres letbevægelige Sind let under Paavirkning af en mere celexer Forbrydelse, særlig et uopklaret Mord, som sætter Fantasien i Bevægelse.

Der er nu to Kategorier af degenererede, hos hvilke man særlig træffer den falske Selvangivelse — ligesom den falske Angivelse af andre; det er de imbecile og de hysteriske. Hos begge Kategorier kan Selvangivelsen selvfølgelig hvile paa almindelig Løgnagtighed; men i Reglen spiller der et patologisk Moment med ind, og det kan være overmaade vanskeligt at afgøre, hvor stor en Del der tilkommer den ene og hvor stor en Del den anden af disse to Aarsager. Baade de imbecile og de hysteriske er stærkt tilgængelige for Suggestion, de første mest for Heterosuggestion, de sidste særlig for Autosuggestion. Men det er dog navnlig Hysterikerne, som i Kraft af deres livlige Fantasi og store Modtagelighed for følelsesbetonede Forestillinger let komme til i god Tro at blive falske Selvangivere. Særlig hvor den paagældende er meget henvist til sig selv, faar Autosuggestionen rig Lejlighed til at virke

¹⁾ Den retsmedicinske Undersøgelse etc., S. 320—21.

ind. Man kan da faa en virkelig sygelig Tilstand, under hvilken vage Erindringsbilleder om uhyggelige Begivenheder for den paagældende bliver til haandgribelig Virkelighed med personligt Præg. Thi »Jeg«et er det centrale i Hysterikerens Fantasiliv.

Det er et saadant Tilfælde, jeg i det følgende skal meddele, idet jeg gengiver min Erklæring.

Tugthusfange Nr. 109 N. N. indlagdes d. 10. Marts 1909 efter Justitsministeriets Ordre fra Strafanstalten her i Sindssygeanstalten til Observation, idet der, efter at han i Januar d. A. for Strafanstaltens Inspektion havde aflagt Tilstaaelse om en Række grove Forbrydelser, var opstaaet Tvivl om Beskaffenheden af hans mentale Tilstand.

Om de nærmere Omstændigheder ved disse Tilstaaelser fremgaar af de i Strafanstalten optagne Forhør, som medfulgte ved Indlæggelsen, følgende:

N. N., som havde hensiddet i Strafanstalten ved Horsens siden d. 23. Juli 1908 efter ved Københavns Kriminal- og Politiretsdom af 18. Juli s. A. at være bleven idømt 6 Aars Tugthusarbejde for Tyveri og Forsøg derpaa, meldte sig efter i længere Tid at have været i nedtrykt Sindsstemning ved den almindelige Fangefremstilling d. $\frac{2}{1}$ 09 og klagede over, at han følte sig ensom og ingen havde at tale med og bad om at komme sammen med en anden Fange (Nr. 522), hvem han tidligere havde været paa Afdeling med; dette lod sig imidlertid ikke gøre. D. $\frac{4}{1}$ nægtede han at arbejde, og da han var i en meget deprimeret Sindstilstand, tog Viceinspektøren ham for. Under den Samtale, der udspandt sig, fremkom han nu stødvis med, at han i Oktober 1907 i Malmø havde kvalt Pigen Dagmar Kofoed med hendes eget Halstørklæde, fordi hun ikke vilde være ham behjælpelig med at afsætte nogle Tyvekoster (Smykker, han havde stjaalet ved Indbrud i en Guldsmedebutik paa Vesterbro), som han sammen med

Dagmar var taget til Sverige for at sælge; han havde kun kendt hende i 8 Dage, i hvilken Tid hun havde boet hos ham. Endvidere tilstod han efter lange Omsvøb, at han i Maj 1902 som 16aarig Dreng var rømt fra X og havde flakket om i Nordjylland, navnlig i Aarhusegnen. Her havde han dræbt en Kvinde, som han mødte paa Landevejen, ved at skære Halsen over paa hende, hvorefter han, der hverken voldtog eller plyndrede hende, slæbte Liget ind paa en Mark ved Siden af Vejen. Han gik derpaa til Aarhus, hvor han stjal, og hvorfra han tog med Toget hjem til X. Som Motiv til Drabet angav han, at han »hader Kvinder«. Paa Forespørgsel, om det var det uopklarede Hjærtshøjmord, han havde begaaet, svarede han »Ja«. Han tilføjede, at han havde betroet sig til Fange Nr. 522, men hvis denne havde forraadt ham, »svarede han ikke for Følgerne«. Efter Tilstaaelsen blev han, der var bleven mere og mere nedtrykt og stadig havde Graadanfald, ført over paa Sygehuset, hvor han for at forebygge Selvmord sattes under Opsigt Dag og Nat. D. ¹¹/₁ blev der over ham holdt et Forhør, hvortil han ligeoverfor Inspektøren fastholdt sin Tilstaaelse. Foreholdt, at Dagmar Kofoed formentlig ikke blev dræbt i Malmø, men i Helsingborg, svarede han, at det var godt muligt, at det var i Helsingborg; han var i de første Dage efter Drabet »ikke ved sig selv«. Han erklærede imidlertid yderligere, at han i November 1907 havde dræbt en Polakinde, som han mødte paa X Banegaard. Hun havde henvendt sig til ham for at bede ham hjælpe sig med at faa Logis; han var da gaaet med hende ned til Havnen, hvor han havde dræbt hende ved Knivstik uden at have forsøgt Voldtægt mod hende, hvorpaa han havde gravet hende ned. Endvidere forklarede han, at han i Tyskland havde dræbt en Kvinde ved at »sprætte Livet op paa hende«. Om nogle flere Forbrydelser, som han overfor Fængselspræsten havde antydnet, at han havde paa Samvittigheden, bl. a. en Brandstiftelse, for hvilken en anden skulde være

bleven dømt, vilde han ikke forklare nærmere. Det oplystes endvidere, at han nogen Tid før sin Samtale med Viceinspektøren til en anden Fange (Nr. 522) havde fortalt, at han foruden Mordet paa Dagmar Kofoed havde begaaet 5 andre Mord, hvoraf de 3 var forøvede her i Landet, de to andre i Udlandet, det ene i Hamborg og det andet i Antwerpen, desuden en Brandstiftelse, for hvilken en anden (Røgteren paa Gaarden) fik Dom. Meddelelsen om disse Forbrydelser gav han Nr. 522, medens de sammen fra Strafanstaltens Vinduer havde set paa en større Brand i Nærheden; N. N. blev da saa underlig alvorlig, hvad han iøvrigt flere Gange havde været, og kom paa Forespørgsel frem med Tilstaaelserne. Han havde da ogsaa fortalt Nr. 522, at hans Moder i Enrum havde spurgt ham, om han havde begaaet Mordet paa Dagmar Kofoed, da han ved at læse om Mordet i Avisen havde faaet et epileptisk Anfald, og herunder havde fortalt sig. Endvidere havde han til Nr. 522 fortalt, at han havde haft Samleje med Polakkvinden i X, inden han dræbte hende; han havde bemærket, at hun var frugtsommelig, og der paakom ham da en Lyst til at se, hvorledes et saadant Foster saa ud, hvorfor han efter Samlejet skar Halsen over paa hende med en Kniv, slæbte Liget hen under en Lygte og dér sprættede Maven op paa det, hvorefter han med en Spade, som han fandt i et Skur, gravede Liget ned i Mudderet.

I Anledning af N. N.s Tilstaaelser blev der ved Københavns Politi optaget en Rapport (af ^{11/1} og ^{20/1} 09), som godtgjorde adskillige af hans Opgivelser Upaalidelighed. Det oplystes vel, at Dagmar Kofoed havde kendt en ung Mand, som hed N. N., men Angivelserne af, hvor hun havde boet sammen med ham, etc. viste sig urigtige. Da Københavns Politidirektør, som Strafanstalten ønskede skulde foranstalte nærmere Undersøgelse af Tilstaaelsernes Rigtighed, stillede som Betingelse, at N. N.s sjælelige Tilstand ikke var saa ringe, at der kunde være Tvivl om

hans fulde Tilregnelighed, da N. N. efter Fængselslægens Udsagn 3 Gange efter sin Indsættelse i Strafanstalten havde været indlagt paa Anstaltens Sygehus for epileptiske Anfald, der jævnlig angreb ham paa Arbejdsafdelingen, og af hvilke det sidste indtraadte efter og paafulgtes af et kortvarigt maniakalsk Anfald, og da N. N. (d. ²⁸/₁) havde skrevet et Brev, der i hvert Fald tydede paa, at hans Sind var i stærkt Oprør, indstillede Strafanstaltens Direktion, at han indlagdes i en Sindssygeanstalt til Observation, idet man dog gjorde opmærksom paa, at der var Mulighed for, at Fangen netop ønskede dette for at se Lejlighed til at undvige. I ethvert Tilfælde havde Nr. 522 meddelt, at N. N. ofte med ham havde drøftet Muligheden af at undvige fra Strafanstalten. — I de sidste 10 Dage N. N., indtil Overflyttelsen hertil kunde ske, opholdt sig paa Strafanstaltens Sygehus, gik han rolig og fredelig omkring, talte kun lidt, svarede fornuftigt og klagede kun over vedholdende Hovedpine og Søvnløshed. Han havde i den Tid ingen Krampeanfald (Fængselslægens Erklæring af ⁸/₂ 09). Paa Sygehuset skrev han (d. ⁹/₃) et Brev til Præsten, hvilket ligesom det tidligere (af ²⁸/₁) til en Cigararbejderske i X adresserede strømmede over af de heftigste Trusler om Hævn.

Af et ved Justitsministeriets Foranstaltning gennem X Politi optaget Forhør, af Fangens Forakter samt af en fra Inspektøren ved Vridsløselille Strafanstalt indhentet Erklæring fremgaar følgende om N. N.s Afstamning og tidligere Liv.

Han er født d. 17. Juni 1886 i X, hvor Faderen er Pladsformand i en Tømmerforretning; begge Forældre leve. Faderen, der skal tilhøre en sund Familie, er aandelig og legemlig rask. Moderens Moder var sindssyg i sin ældre Alder (Melankoli med Religionsskrupler). Moderen synes at være svagelig, nervøs, har haft mange forskellige Sygdomme, og »hendes Hukommelse er meget svækket«. Af N. N.s 6 Sødskende er de 3 døde som smaa, den ene af

Strubehoste, de 2 andre af »Krampe«. Af de tre endnu levende er den ældste (26 Aar gl.) rask og har aldrig fejlet noget, den anden, et Pigebarn, har under Opvæksten lidt af St. Veits Dans og kan kun vanskeligt læse og skrive; den tredje, en Dreng (13 Aar gl.), har fra Barn af lidt af »Krampe«, men er nu helbredet derfor, selv om han er svagelig.

Selv har N. N. som Barn haft de almindelige Børnesygdomme, men ellers ingen alvorlige Sygdomme gennemgaaet. Dog har han fra ganske lille af hyppigt klaget over Hovedpine, og dette synes at have fortsat sig under Opvæksten (Forhøret i X af $\frac{1}{5}$ 09).

Hjemmet synes i økonomisk Henseende at have været helt godt. Forældrene er Irwingianere. Opdragelsen skal fra Faderens Side have været ret streng, og N. N. skal — efter eget Sigende — have faaet en Del Prygl; derimod er han vistnok bleven en Del forkælet af Moderen.

Han har gaaet i Borgerskolen; selv angiver han, at han ikke havde synderlig Lyst til boglig Lærdom. Dog skal han — efter Faderens Udsagn — have været helt flink i Skolen og faaet gode Karakterer, skøndt han sjældent læste paa sine Lektier. Efter Skoleinspektørens Erklæring (af $\frac{25}{1}$ 01) opførte han sig i Skolen mindre vel og skal af sine Kammerater være bleven beskyldt for Tyveri. I sin Fritid beskæftigede han sig ikke med noget særligt og var navnlig ikke tilbøjelig til Romanlæsning. Derimod var han stærkt optaget af Cirkusforestillinger og Karousseller og kunde give alt for at komme med til saadant. Han var nærmest faamælt og indesluttet, var efter Faderens Udsagn (Forhøret i X d. $\frac{4}{5}$ 09) ikke særlig tilbøjelig til at lyve eller »fortælle Historier«. Dette modsiges dog ved, at han saa godt forstod at skjule sine tidlige Tyverier for Forældrene.

Alt i Decbr. 1900 stjal han sammen med nogle andre Drengene en Kasse Konfekt fra Statsbanernes Pakhus. Ved Justitsministeriets Resolution af $\frac{15}{1}$ 01 fritoges han dog

for at sættes under Tiltale mod, at der i Retten tildeltes ham en alvorlig Irettesættelse og Formaning. Denne synes dog ikke at have frugtet, idet han d. $12\frac{1}{2}$ 02 ved X Købstads Politiret 1. Gang blev idømt 16 Dages Fængsel paa sædv. Fangekost for Tyveri og ulovlig Omgang med Hiltogods. Han, som efter Konfirmationen var kommen i Cigarmagerlære paa en Fabrik, havde i Løbet af knapt 6 Maaneder begaaet 38 Tyverier rundt om i Byen, i Reglen fra uaf-laasede Loftsværelser og navnlig stjaalet rede Penge, Uhre og Smykker. Pengene havde han brugt til Slikkerier, som han i Reglen havde delt med mandlige og kvindelige Kammerater paa Fabriken. Flere af de andre Tyvekoster havde han foræret bort, navnlig til en 8 Aar ældre Kvinde, som arbejdede paa Fabriken, og som under Sagen blev dømt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Dage for Hæleri. Det syntes, at han navnlig havde givet hende Foræringer, for at hun, som skulde undervise ham, der havde mere Lyst til Narrestreger end til Arbejde, skulde se gennem Fingre med ham. Der bestod intet Kæresteforhold imellem dem, og det er ganske udelukket, at det var hende, som af sin Principal skildres som sanddru og ærlig, der skulde have forledt ham til Tyverierne.

Efter overstaaet Straf blev han Bydreng hos en Detailhandler, men d. $29\frac{1}{6}$ 02 anholdtes han atter sigtet for Tyveri; han havde stjaalet dels nogle Penge fra en beruset Mand, dels nogle Banemærker fra sin Principal, dels nogle udenlandske Mønter etc. fra et uaf-laaset Loftsværelse. Efter at Undersøgelsen angaaende disse Tyverier var sluttet, blev han den $2\frac{1}{7}$ sat paa fri Fod; men allerede d. $4\frac{1}{7}$ stjal han 10 Kr. fra sin Moders Chatol og rejste med Toget til Kjøbenhavn »for enten at komme tilsøs eller faa en Plads«. I Kjøbenhavn tog han sig intet for, drev om i Brøndstrædekvarteret (»Guldgruben« etc.) og kom hurtigt i Selskab med nogle professionelle Forbrydere. Da hans Penge var brugte op, begik han i Slutningen af Juli en Række Tyverier fra uaf-laasede Værelser. Han blev anholdt

²⁰/₇ og efter afholdt Forhør hjemsendt til X, hvor han d. ⁶/₉ 02 for samtlige Ejendomsindgreb — 2. Gang — blev dømt til 15 Slag Rotting.

Da han havde udstaaet denne Straf, blev det bestemt, at han i Overensstemmelse med sit eget Ønske skulde tilsøs, saasnart der kunde skaffes en passende Hyre til ham. Allerede d. ²¹/₉ løb han imidlertid hjemmefra og tog til Fredericia; her stjal han samme Dag 2 Lommeuhre fra en aabentstaaende Lejlighed. Han blev straks efter anholdt, opgav falsk Navn og Hjemsted til Rapporten, men iudrømmede dog Dagen efter sine Personalialia. D. ²¹/₉ om Morgenen undveg han fra Arresten (gennem en aabentstaaende Dør), stjal fra et uafloaset Værelse et Uhr og nogle Beklædningsgenstande, blev kort efter paagrebet paa Banegaarden og idømtes ved Fredericia Extraretsdom af ¹¹/₁₀ 02 — 3. Gang — 18 Rottingslag for Tyveri.

Han opholdt sig nu hos Forældrene, indtil han d. ¹⁰/₁₂ om Aftenen uden Tilladelse tog til Kjøbenhavn, hvor han straks søgte sit tidligere Opholdssted («Guldgruben») og sine tidligere Kammerater (to professionelle Tyve) og med disse som Hælere forøvede en Række Tyverier (særlig af Penge og Uhre) fra uafloasede Lejligheder, indtil han d. ¹⁰/₁₂ blev anholdt. Ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af ⁷/₃ 03 blev han — 4. Gang — dømt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Efter udstaaet Straf blev han anbragt paa Fængsels-hjemmet i Kjøbenhavn indtil Midten af Juni, da han fik en Plads hos en Gartner i Hornslet mellem Aarhus og Randers, hvilken Tjeneste han uden Tilladelse forlod d. ²/₇ 03. Han strejfede nu om et Par Dage og begik nogle Tyverier (Penge og Uhre) fra uafloasede Lejligheder, indtil han om Aftenen d. ⁴/₇ blev anholdt om Bord paa Kjøbenhavnsdamperen. Ved Aarhus Købstads Extrarets Dom af ²⁴/₇ 03 blev han — 5. Gang — dømt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Hvad han har taget sig til i det følgende Aar, kan

ikke nøjagtig angives. Selv siger han, at han gik hjemme i X uden at tage sig noget til, indtil han i Marts kom til Kjøbenhavn, hvor han sandsynligvis har ernæret sig som Alfons og Tyv. Med Sikkerhed vides det, at han i Tiden fra d. 14. til 21. August 1904 i 5 forskellige Gange i Kjøbenhavn begik nogle Tyverier af Penge og Uhre, hvorfor han ved Kriminal- og Politirettens Dom af 6/9 04 — 6. Gang — idømtes 8 Maaneders Forbedringshusarbejde. Fra Vridsløselille Strafanstalt skildres han som »tyvagtig og løganagtig, doven, haard og kold«. Ved Løsladelsen sættes han enstemmigt i Klasse 5: »upaavirket«. Hans Helbredstilstand under Opholdet var god, navnlig var der ikke mindste Antydning af abnorm Tilstand eller mental Lidelse. Hans Opførsel var »upaaklagelig«.

Straks efter Løsladelsen d. 30/3 05 kom han tilsøs, men efter en Tur til Stettin løb han sin Vej, da Skibet kom tilbage til Kjøbenhavn, og fortsatte saa paa Forbryderbanen, idet han fra 22. April til 1. Juni med en prostitueret Kvinde som Hælerske i Kjøbenhavn begik en stor Mængde (32) Tyverier fra uallaasede Lejligheder af Penge, Uhre, Beklædningsgenstande etc. Ved Kriminal- og Politirettens Dom af 12/9 05 idømtes han — 7. Gang — Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Under dette 2. Ophold i Vridsløselille Strafanstalt skildres han som »demoraliseret og ligegyldig — grinende og ligeglad — ondskabsfuld — uforandret — stiv og stor — ret flink i Skolen — ret manerlig«, sættes ved Løsladelsen enstemmigt i Klasse 5 »upaavirket«. Han var under Opholdet ofte under Lægebehandling for forskellige Lidelser, nemlig Tandpine, Brystforkølelse, Hovedpine, Diarrhoe, Mathed og Byld, og kun ved stadig Støtte af Lægen med Hensyn til Kost og Arbejde i Luften i en Cellegaard lykkedes det at holde hans Vægt paa samme Standpunkt som ved Indsættelsen. Heller ikke under dette Ophold viste han Tegn paa Sindslidelse. Han straffedes med Nedsættelse fra 2. til 1. Klasse og Udelukkelse af Kirke for Samtale med Medfange i Kir-

ken og Løgn. Han spekulerede, ligesom de fleste andre Fanger i de paagældende Aar, paa at blive benaadet og var fornærmet over at skulle sidde der saalænge. Han anmodede kort efter Indsættelsen om at komme til Horsens Strafanstalt, sandsynligvis fordi han mente lettere at kunne blive benaadet derfra, men opgav snart efter denne Plan. Et Brev, han skrev til en Søster, blev kasseret for Trusler om at hævne sig. Han var vred paa Kammerater, som han sagde havde solgt ham. Han frygtede for at blive brystsyg og var til Tider meget nedtrykt ved Tanken derom, men i Almindelighed var han kold og overlegen. I den sidste Del af Straffetiden var han mere medgørlig.

Efter Løsladelsen fra Strafanstalten d. ²¹/₇ 07 opholdt han sig c. 14 Dage i Hamborg, hvor han søgte Hyre; da han imidlertid — efter eget Sigende — følte sig syg, rejste han til X, hvor han opholdt sig et Par Maaneder hos Forældrene. Han var under dette Besøg noget tavs og indesluttet, var meget mager og led af Gonorrhoe. Til Moderen klagede han over, at han havde saa ondt i sit Hovede, og han, hvis Væsen var løjerligt, udtalte sig saaledes overfor Moderen, at hun var bange for at være alene med ham. Krampeanfald havde han ikke (Forhør i X d. ⁴/₅ 05). Han synes at være rejst til Kjøbenhavn sidst i November, og fra da af og til han d. ¹⁸/₂ 08 anholdtes i Odense, begik han dels alene, dels sammen med en tidligere straffet Person en Mængde Tyverier, tildels ved Indbrud, i Kjøbenhavn-Frederiksberg og Malmø og — efter at de d. ¹²/₂ havde forladt Kjøbenhavn — ogsaa i Jylland og paa Fyen. Ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af ¹⁸/₇ 08 idømtes han — 8. Gang — 6 Aars Tugthusarbejde.

Ved Undersøgelsen her i Sindssygeanstalten fandt man, at N. N. var af Middelhøjde, kraftigt bygget, med bleg Hudfarve, temmelig tyndhaaret paa Issen. Øjenbrynsbuerne stærkt fremtrædende, den øvrige Del af Panden noget tilbagevigende. Ogsaa Hagen var lidt tilbagevigende. Ørene lidt tilspidsede nedad. Organundersøgelsen viste

intet abnormt. Ingen hysteriske Stigmata. Venstre Stortaa viste en nedgroet Negl med ulcereret Neglefals. Paa højre Haandryg 2 tatoverede Bogstaver.

Han lagdes straks tilsengs, kom efter nogle Dages Forløb op et Par Timer om Dagen, i godt Vejr ogsaa i Luften, har iøvrigt tilbragt sin meste Tid med at læse; han har under Opholdet læst en Mængde Bøger, som han ikke har kunnet faa spændende nok. Ofte har han dog Timer ad Gangen, ogsaa naar han har maattet tro sig ubemærket, ligget hen med et mørkt, noget deprimeret Ansigtstudtryk, stirrende hen for sig. Det samme Ansigtstudtryk har han i Reglen haft, naar man er kommen ind til ham. Men under de daglige Besøg og de ofte lange Samtaler, der er ført med ham, har hans Ansigtstudtryk været meget vekslende, til Tider venligt, næsten barnligt elskværdigt, til andre Tider ret stærkt deprimeret, undertiden ogsaa tvært, nedslaaet og fjendtligt eller haanligt afvisende, af og til ligefrem hadefuldt og ondt. Blikket har næsten altid været skjult, bortvendt eller nedslaaet, Stemmen dæmpet monoton, har aldrig røbet synderlig Affekt. Det har egentlig kun været i selve Ansigtstudtrykket, at hans skiftende Stemning har ytret sig; naar han er kommen ind paa sine Tilstaaelser, har han oftere faaet Taarer i Øjnene. Men iøvrigt har han vist sig meget behersket, ret høflig, men noget mistænksom overfor Lægerne — om hvilke han undertiden har udtalt, at de udspionerede ham — ikke særlig indladende overfor Opsynspersonalet, til hvilke han undertiden ret hæftigt har beklaget sig over Opholdet. Han har under Opholdet her til en Kvinde i X skrevet et uafsendt — og næppe paa Forsendelse beregnet — Brev, i hvilket han i de hæftigste og brutaleste Udtryk omtaler sit Ophold her — ganske i Stil med de Breve, han har skrevet i Strafanstalten. Bl. a: skriver han: »jeg bliver behandlet som om jeg var et vildt Rovdyr, og jeg tror ikke, at jeg faar det værre i Helvede, naar jeg engang kommer der«; »havde jeg min Frihed,

skulde jeg slagte dem allesammen, thi hvad Djævlén bryder jeg mig om mit Liv, selv om jeg skal ende det paa Skafottet«. Iøvrigt indeholder Brevet de sædvanlige Frasser om »Hævn over dem, der har gjort mig til den, jeg er« osv. Han har ogsaa til den ham ledsagende Fængselsbetjent en enkelt Gang udtalt, at han jo sagtens kunde slaa Opsynsmanden ned og gaa sin Vej; men han har dog intet Forsøg gjort paa at undvige og har i det Hele rettet sig efter Husordenen.

Spontant har han været meget lidet meddelsom. Kun en enkelt Gang, da han havde været her en 14 Dages Tid, og man i Samtalerne med ham aldeles ikke havde berørt hans Tilstaaelser, men kun talt med ham om hans Antecedentia etc., begyndte han af sig selv at tale til Fængselsbetjenten, der bevogtede ham under hans Spadseretur i Gangen. Han fortalte, at han var bleven saa betaget af at se en Ildebrand fra Strafanstaltens Vindue — idet han antydede, at han tidligere havde haft med en saadan at gøre — at han til en Medfange havde udtalt sig om, hvad der tyngede ham. Han spurgte Betjenten, om der kunde »gøres ham noget for det, naar Politiet ikke kunde bevise det?« Dagen efter forlangte han en Samtale med Overlægen, idet han ønskede at vide, »hvad Politiet vilde gøre ved hans Tilstaaelser«. Iøvrigt har han været meget lidet meddelsom, men har dog ganske villigt svaret paa Spørgsmaal. Om sine Familieforhold og Ting, der ikke alt for direkte vedkommer ham selv, har han givet Oplysninger, hvis Paalidelighed ad anden Vej er konstateret. Men saasnart Talen er falden paa ham selv og hans egne Anliggender, har man straks mærket, at man befinder sig paa vigende Grund. Hans Svar har trods den ringe Belæring, han har faaet, røbet en vis Intelligens, og der har ingen Sløvhed været i hans Væsen.

Under Samtaler fortæller han, at han fra Barndommen af altid har følt sig forurettet og tilsidesat, han holdt sig meget for sig selv, har aldrig haft Kammerater, han

særlig har sluttet sig til. Der har aldrig været nogen, der har villet ham noget godt; nu saa man jo ogsaa, hvorledes det gik, naar man betroede sig til nogen (Fangen i Strafanstalten); nej, han havde kun haft én, som han kunde kalde Ven, men ham gik det ogsaa galt; han fik Tugthus paa Livstid (Modermorderen A. J.). Hans Forældre og Sødskende brød sig saamænd heller ikke om ham; det havde han nok mærket, naar han engang imellem var hjemme; han var dem til Besvær; de tænkte kun paa saa snart som muligt at komme af med ham. Han indrømmer, hvad da ogsaa fremgaar af hans Livsførelse, at han aldrig har haft Lyst til regelmæssigt Arbejde eller haft Ro paa sig nogetsteds; selv ikke for at naa det, han kunde have mest Lyst til: at komme tilsøs, har han lagt nogen Energi for Dagen. Han indrømmer, at han til Tider sammen med andre har drukket og sviret stærkt, »saa var man da glad og havde det godt saa længe«. Nogen Anger over det Liv, han har ført, sporer man ikke, heller ikke Lyst til at stræbe efter at komme paa ret Køl igen; snarere føler han Traug til at prale af sine Bedrifter og Bekendtskaber — som det til A. J.; det var heller ikke de professionelle Forbrydere i Kjøbenhavn, som i sin Tid forledte ham; »de var saamænd ikke værre end han«.

Der er ogsaa, ialtfald i Begyndelsen, en vis Pralen og Selvtilfredshed i hans »Tilstaaelser«, hvis Realitet han trods alt fastholder. Han søger under hver Samtale selv at komme ind paa Mordene og bliver øjensynlig misfornøjet, naar man gaar uden om dem. Efterhaanden, som han kommer ind paa Omtalen deraf, bliver hans Væsen dog kendelig deprimeret, og han faar Taarer i Øjnene, vistnok væsentlig af Medlidenhed med sig selv. Han fortæller ikke flydende om dem, men han svarer ganske villigt og paa en Maade, der bevirker, at man maa spørge igen. Han fastholder at have begaaet Hjortshøj mordet, dog ikke »direkte«; han havde været sammen med en anden. Han, der dengang — i April, Maj eller Juni 1902 — var Bydreng

hos en Detailhandler i X, stjal Penge til Rejsen og tog med Toget til Aarhus; men da han her var ved at blive greben paa fersk Gerning under et Tyveri, tog han med Toget til Løgten; han var borte i 2 Dage. Motivet til Mordet var »Had til Kvinden«, hvilket var opstaaet, fordi »en Kvinde havde lært ham at stjæle«. Han fortæller selv, at han har hørt saameget om Hjortshøj-mordet af Folk, der var uskyldig mistænkt for Mordet; »det skulde nu frem, for at uskyldige ikke skulde straffes«. Mordet i X skete i Efteraaret 1907 paa en Zigeunerske eller Polakinde; han gravede Liget ned i Mudderet paa Havnemolen; han angiver først søndre Mole, men gjort opmærksom paa, at Opfyldningen er ved nordre Mole, siger han, at det var dér. Mordet paa Dagmar Koføed skete i Efteraaret 1907 i Helsingborg; straks efter siger han af sig selv, at det godt kan være, at det var i Malmø; han ved det ikke rigtigt, da han gik i en Døs. Han »vilde gerne fortælle det hele«, men gør det ikke for éns Skyld; senere siger han af sig selv, at denne ene er hans Moder, der er svag og ikke vilde kunne bære det. Han havde ofte tænkt at »gøre en Ende paa det«, men han ønsker at hævne sig paa Cigararbejdersken i X, paa den prostituerede Kvinde, han havde til Hælerske under hans næstsidsste Sag, og som havde giftet sig med en anden, medens han sad i Forbedringshuset, og paa Kammeraten fra Strafanstalten, der har »forraadt« ham til Inspektøren. Han fortalte denne Kammerat om Mordene en Aften, da han følte sig syg og troede, at han skulde dø. Det var et Krampeanfald, der meldte sig; det kom ogsaa om Natten. Da det indtrængende foreholdes ham, at hans Angivelser strider mod de faktiske Forhold, begynder han at blive usikker, undskylder sig med, at man »pumpede« ham i Strafanstalten, og indrømmer, at han har ondt ved at tumle sine Tanker, at han undertiden hverken ved ud eller ind. Tilbøjeligheden til at »spekulere« vil han altid have haft

fra Barndommen af, men den blev særlig fremtrædende under hans 2. Ophold i Vridsløselille Strafanstalt.

Om sine Krampeanfald meddeler han, at han plejer at have dem hver 3. Uge; dog har han ingen Anfald haft i de sidste Maaneder. Naar Anfaldene begynder, søger han at faa fat i Ting (Værktøj o. l.), han kan bruge som Vaaben til at gøre Fortræd med. Bagefter ved han ikke noget derom. Han mener, at Anfaldene særlig kommer, naar han »spekulerer«. Han angiver, at han altid har lidt af Hovedpine, men at dette særligt er bleven slemt, efter at han i Forsommeren 1904 i 3¹/₂ Maaned havde Hjernebetændelse og behandledes i sit Logis i Oehlen-schlägersgade, da han ikke kunde taale at flyttes. Siden da har han ogsaa haft Krampeanfald og lidt af Søvnløshed, idet han tumler med Tanker, som han ikke kan magte. Hovedpinen, der særlig er lokaliseret til Partiet over Øjnene, har han siden næsten aldrig været fri for.

Her i Anstalten har der dog ikke været Krampeanfald, ligesaa lidt som han har lidt af Besvimelser, Absencer, Pareser, natlig Vandladning i Sengen o. l. Derimod har han stadig klaget over Hovedpine og Søvnløshed. I Virkeligheden er det ogsaa ved Observation godtgjort, at han oftest sover meget daarlig om Natten og jævnlig har ligget vaagen flere Timer itræk. Han fik derfor i Begyndelsen Sovemiddel (Veronal 0,30—0,50 Gram) hver Aften, men det seponeredes efter 3 Ugers Forløb, da han paastod, at det ikke virkede paa ham, og derfor ikke vilde tage det. Han begyndte saa paa Opium 2 Gange daglig som Beroligelsesmiddel (Pulv. opii 0,08—0,15 Gram). Det virkede øjensynligt; han sov bedre, blev mildere i Stemningen og syntes at føle sig mere tilfreds. Efter andre 3 Ugers Forløb, da han var ked af at være her, vilde han i nogle Dage ikke tage Pulverne; men han følte sig aabenbart mindre vel tilpas derefter, bad om dem igen og har senere sovet bedre og været mere tilfreds. Appetiten har under

hele Opholdet været god og de vegetative Funktioner i Orden.

Ved Bedømmelsen af N. N.s psykiske Tilstand er der to Momenter, som man straks er tilbøjelig til at rette sin Opmærksomhed paa: Karakteren af hans Krampeanfald og Paalideligheden af hans Udsagn.

Hvad først Krampeanfaldenes Karakter angaar, da omtales N. N. i de fra Strafanstalten modtagne Aktstykker stadig som værende Epileptiker (Viceinspektørens Erklæring af ⁵/₁ 09) eller som havende epileptiske Anfald (Præstens Erklæring af ¹³/₁ 09, Lægens af ²⁹/₁ 09 og Inspektørens af ³/₂ 09). Der har som nævnt her i Anstalten ikke været Krampeanfald eller epileptiske Tilfælde af nogen Art, og hans egen Beskrivelse af Anfaldenes Karakter gjorde det sandsynligt, at de var hysteriske. En Henvendelse til Københavns Politi gav da ogsaa det Resultat, at han under sit sidste Ophold i Københavns Arrest af Fængselslægen fra ¹⁴/₃ til ¹⁶/₃ 08 var bleven behandlet for »hysterisk Krampe« (Erkl. fra Fængselslægen under Københavns Politi af ²⁰/₃ 09), og en Udtalelse fra Lægen ved Horsens Strafanstalt af ¹⁶/₄ 09 gør det ganske utvivlsomt, at N. N.s »Krampeanfald« er hysteriske. Den Betjent, som bevogtede ham den sidste Maaned, inden han overflyttedes til Strafanstaltens Sygehus, har navnlig oplyst, at han i nævnte Tidsrum ialt havde 2 »Anfald«, som indleddes med, at han meget forsigtigt lagde sig ned paa Gulvet, hvorefter han gav sig til at spjætte med Arme og Ben. Da det saa blev betydet ham, at han, hvis han igen fik et Anfald, vilde blive lagt ind i en tom Celle, hvorfra ogsaa Sengen var fjernet, ophørte »Anfaldene«. — N. N. selv har saavel i Horsens Strafanstalt som her fortalt, at »Anfaldene« begyndte, efter at han i Forsommeren 1904 havde ligget meget syg af Hjernebetændelse. Hvorledes det forholder sig med denne »Hjernebetændelse« har det

ikke været muligt at oplyse. Medens det iøvrigt ved Hjælp af Forhørsudskrifterne har været muligt saa nogenlunde at konstruere hans Livsførelse mellem de forskellige Straffe, han har udstaaet, har dette ikke været muligt for Tidsrummet fra ^{24/9} 03, da han løslodes efter at have udstaaet 2 Maaneders Fængsel paa sædv. Fangekost i Aarhus, og til han d. 14.—21. August 04 i Kjøbenhavn begik en Række Tyverier, hvorfor han ved Kriminal- og Politirettens Dom af ^{6/9} 04 idømtes 8 Maaneders Forbedringshusarbejde, idet det har vist sig umuligt at fremskaffe Forhørsudskriften fra Sagen imod ham i Aug.—Sept. 04. Den kjøbenhavnske Læge, som efter hans Angivelse skulde have behandlet ham for »Hjernebetændelsen«, har imidlertid benægtet at kende noget som helst til ham, og hans Forældre, som dog ingensinde har været helt uden Forbindelse med ham, og som dog sikkert vilde være bleve underrettede om en saa alvorlig Sygdom, kender intet som helst til denne »Hjernebetændelse« (Forhøret i X. d. ^{4/5} 09). Paafaldende er det ogsaa, at han, hvis Krampeanfaldene skulde være begyndt i Sommeren 1904, ikke har haft Anfald hverken under det første Ophold i Vridsløselille Strafanstalt (^{30/9} 04—^{30/3} 05) eller under det andet (^{21/9} 05—^{21/9} 07). Det er da sandsynligt, at de hysteriske Krampeanfald er begyndt langt senere, rimeligvis under hans sidste Ophold i Kjøbenhavns Arrest.

Hans Angivelsers Upaalidelighed saasnart det gælder hans rent personlige Forhold maatte allerede vække Mistanke om, at ogsaa Tilstaaelserne om de grove Forbrydelser, han skulde have begaaet, var urigtige. Dette har da ogsaa i det Hele kunnet lade sig konstatere. Skøndt det paa Forhaand skulde synes usandsynligt, at han, som vel er professionel Forbryder og tidlig er kommen ind paa Forbryderbanen, men som dog altid ved sine Lovovertrædelser har holdt sig til Handlinger, som vel røber en fuldstændig Ligegyldighed for Ejendomsretten men ikke nogen

ond eller brutal Karakter, allerede inden sit fyldte 16. Aar ganske uden rimeligt Motiv skulde have begaaet et Mord, har det været nødvendigt gennem Afhøring af hans Forældre og hans daværende Principal at faa konstateret, at han ikke har kunnet begaa Hjortshøj mordet. Dette blev begaaet d. 13. Maj 1902, men Forældrenes og Principalens Udtalelser gaar ud paa, at han ikke har været borte fra Hjemmet, før han d. 4. Juli 1902 rejste til København, eller førend han (d. ²⁹/₆ 02) blev anholdt for Tyveri (Forhør i X d. ⁴/₅ 09). — Mordet paa Dagmar Kofoed begik han efter eget Sigende i Efteraaret 1907 i Malmø (hvilket han senere — efter i Forhøret i Strafanstalten at være bleven underrettet om sin Fejltagelse — har ændret til, at det muligvis var i Helsingborg). I Virkeligheden blev hun myrdet i Helsingborg Natten mellem d. 8. og 9. Februar 1908. Som Motiv til Drabet har han angivet, at han, der sammen med hende var taget til Sverige for at afsætte nogle Tyvekoster (Guldsmedevarer), var bleven uenig med hende om Varernes Afsættelse. Skøndt det skulde synes ganske umuligt, at et ikke fuldstændigt aandssvagt eller sløvsindet Individ skulde være i Uvidenhed om, hvor og naar han havde begaaet et Drab, har det dog været nødvendigt at paavise det usandsynlige i, at han kan have begaaet Mordet. Forhørsudskriften for hans sidste Domfældelse viser (S. 116—118), at han sammen med sin medskyldige (en oftere straffet Forbryder) Lørdag d. 8. Februar Kl. c. 7 Aften fra et aabentstaaende Tørreløft i Ejendommen Gl. Kongevej 83 stjal forskelligt Linned, som de samme Aften pantsatte i Viktoriagade. At han straks derpaa skulde være styrtet til Banegaarden, have taget med sidste Tog til Helsingborg og samme Nat (uden Motiv) have myrdet Dagmar Kofoed og derefter straks rejst hjem for næste Nat sammen med sin medskyldige af forøve et nyt Indbrud i Nyhavn (S. 50—51) synes ganske utroligt. Hans øvrige Tilstaaelser (Mordet paa Polakinden etc.) er

paa Forhaand saa usandsynlige, at deres Fremkomst maa ses i samme Belysning som de to andre »Tilstaaelser«.

De maa betragtes i Sammenhæng med den Jordbund, hvoraf de er fremgaaede, hans utvivlsomme neuropatiske Konstitution. — Fra Fødslen af nervøst disponeret, i Barndommen vistnok ujævnt opdraget, faamælt og indesluttet, ensom og let forurettet, ustadig og arbejdssky er han som saa mange andre psykisk degenererede Individier i en tidlig Alder kommen ind paa at stjæle og har — uden moralsk Ballast og hurtig kommen i Selskab med professionelle Forbrydere og prostituerede Kvinder — senere fortsat Vanetyvens bekvemme og magelige Tilværelse. Under hans uregelmæssige Forbryderlivs Svir og Udskejelser har hans medfødte nervøse Disposition efterhaanden vokset sig stærk og er bleven til Hysteri med stadig Hovedpine, Søvnløshed og hurtig skiftende Stemning og tilsidst med udtalte hysteriske Anfald. Allerede længe forinden har hans levende Forurettelsesfølelse, der har haft rig Lejlighed til at trives under hans stadige Leven paa Kant med Samfundet, og hans Fantasi, der rigtig har kunnet udvikle sig under det ensformige Fængselsliv, bragt ham ind i en Drømmeverden, hvor Fantasibilleder har faaet Virkelighedspræg. Han har følt sig ene og forurettet, ingen har brudt sig om ham, alle har villet ham tillivs — den eneste, han har sluttet sig til, blev Moder-morder (som han, hvis han overhovedet har kendt ham, kun kan have kendt under sit første Ophold paa fri Fod i Kjøbenhavn fra 4. til 29. Juli 02, eftersom Arthur J. begik sin Forbrydelse d. 6. Novbr. 02). Men ikke alene har en Morder været hans Ven; han selv er ogsaa Morder. Hans hysteriske Naturel gør ham i høj Grad paavirkelig for Suggestion, og det mystiske Skær, der ved Mangel paa rimeligt Motiv hviler over Hjortshøj-mordet, har sat hans (som andres) Fantasi stærkt i Bevægelse, særlig da han saa kort efter Mordet har været i Tjeneste der paa Egnen

og selvfølgelig hørt megen Tale om det. Rimeligvis er det dog først senere, da hans Indbildningskraft under Hysteriens Udvikling er bleven kraftigere, sandsynligvis først under hans 2. Ophold i Vridsløselille, hvor hans skiftende Stemning og nervøse Naturel — efter Erklæringen fra Inspektøren at dømme — rigtig er kommen frem, at Autosuggestion har sluttet sig til den hidtil hvilende Heterosuggestion fra Hjortshøjegnen, og at den første Begyndelse maa søges til den falske Forestillingskreds, hvormed han nu tumler. Hans Udtalelser under hans sidste Ophold hos Forældrene var jo ret mærkelige, saa at Moderen blev bange for at være alene med ham. Kort inden hans Arrestation sidste Gang faar han en ny Suggestion udefra ved at høre eller læse om Mordet paa Dagmar Kofoed, (som han maaske har kendt, da de tilhørte samme Milieu). Under hans Ophold i Fængsel og Strafanstalt, hvor hans Hysteri tager fuld Fart, hvor hysteriske Anfald vidner om hans svækkede psykiske Modstandskraft, og hvor Tanken om den langvarige Indespærring, han har i Vente, naturligt maa slaa ham ned, har depressive Forestillinger utvivlsomt farvet og formørket hans Tankeliv. Til Indbildningen om at have begaaet Hjortshøjmordet har der sluttet sig en Forestilling om ogsaa at have myrdet Dagmar Kofoed. Og medens Motivet til det sidste Mord laa nogenlunde lige for Haanden, har han efterhaanden søgt og fundet et Motiv til Hjortshøjmordet. Han nærer jo eller indbilder sig at nære et grusomt og blodigt Had til næsten alle Mennesker — et Had, der saa at sige udelukkende eller dog særlig giver sig Udtryk i hans Breve, medens han i Samtaler kun omtaler det lidenskabsløst og en passant. Der er da al mulig Anledning til at vende dette Had mod Kvinden i Særdeleshed. En Kvinde havde været med i hans første Tyverisag (i hvilken hun dog utvivlsomt var ret uskyldig), og ved hans levende Forurettelsesfølelse laa det det nær at skyde Skylden paa hende og at gøre hende

til Hovedgenstanden for det Had (et Had, der dog ikke var saa stærkt, at han prøvede paa at genere hende paa mindste Maade, da han i Efteraaret 1907 opholdt sig i X, hvor hun stadig bor), han efterhaanden udstrakte til hele Kvindekønnet. I Virkeligheden er hans Had til Kvinden lige saa forlorent som hans Tilstaaelser, hvad da ogsaa fremgaar af Brevene, hvori han svælger i Hævntrudsler, der gennem Udsigten til hans egen Død paa Skafottet udmunder i Ynk over hans egen ulykkelige Skæbne. Der er ingensomhelst Tvivl om, at den Depression, han nu udviser, og som ved sin egoistiske Farvning og sin momentane Paavirkelighed kendelig viser sin hysteriske Oprindelse og er vidt forskellig fra Melankoliens dybe universelle Stemningsformørkning og fuldstændige Upaavirkelighed, udspringer fra denne stærke Medlidenhed med sig selv. Hans Tilstaaelser, hans Had, hans Depression er altsammen Fantasi, Udslag af et hysterisk Individ oftest ved Autosuggestion, jævnlig ogsaa tildels ved Heterosuggestion vakte Vrangideer om Forhold, hvori den paagældende selv altid er Hovedpersonen. Man har kaldt dette Hysterikernes uvirkelige Forestillingsforløb for *Pseudologia phantastica*, en Tilstand, der hverken hviler paa Løgn eller Simulation, skøndt den i sit Væsen ikke er langt fra nogen af Delene. At der i nærværende Tilfælde er gaaet Hul paa alle Forestillingerne, skyldes maaske en tilfældig Lyst til at prale overfor Kammeraten i Strafanstalten. Da saa Sagen er bleven alvorlig, har Hysterikerens hele Lyst til at gøre sig interessant bragt ham til ikke blot at fortælle løs om sine fuldt færdige Fantasibilleder, men ogsaa til at antyde nye endnu ikke fuldt udformede. Hvad skulde ogsaa faa ham, der er saa indesluttet, til at tilstaa virkelige Forbrydelser, som han aldeles ingen Anger røber for? Efterhaanden er han bleven noget betænkelig for Følgerne af Tilstaaelserne, om hvis Realitet han til Tider sikkert ikke tvivler, medens han til andre Tider, naar man gør Forsøg paa at vælte

hans Luftslotte, — som han siger — »hverken ved ud eller ind«.

Som Resultat af min Undersøgelse maa jeg fastholde, at N. N. lider af Hysteri, og at hans i Strafanstalten aflagte Tilstaaelser skyldes en af denne Lidelse sygelig paavirket Fantasi.

Christian Geill.
